

SLOVENSKÁ OBCHODNÁ INŠPEKCIA
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj
Obrancov mieru 6, 080 01 Prešov

Číslo: P/0431/07/19

Dňa: 20.08.2020

ROZHODNUTIE

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj ako príslušný správny orgán podľa § 3 ods. 4, § 4 ods. 1, 2 písm. h) zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

r o z h o d o l t a k t o :

účastníkovi konania: Anna Gelatová
sídlo: 059 71 Ľubica, Kruhová 393/21
IČO: 41 940 369
(ďalej len „účastník konania“)

pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane nefajčiarov“)

- vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku – podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, ku ktorému došlo tým, že účastník konania spotrebiteľke Patrícii P. na 1 ks cigariet ML modré/tvrdé á 3,40 €/ks zakúpené v kontrolnom nákupe, doklad o kúpe tohto výrobku nevydal v žiadnej forme,
- dodržiavania zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov – podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov, ku ktorému došlo tým, že účastník konania odpredal maloletej spotrebiteľke Patrícii P (16 rokov) cigarety LM modré/tvrdé v celkovej hodnote 3,40 €,

zistené pri výkone kontroly dňa 30.10.2019 v prevádzkarni účastníka konania Kaviareň a stávková kancelária, Vrbovská 439/23, Ľubica,

u k l a d á

podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa pokutu vo výške 331,00 €, slovom tristotridsaťjeden eur, ktorú je účastník konania povinný zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia poštovou poukážkou typu „U“ alebo príkazom na úhradu na účet: Štátna pokladnica, č. ú: SK57 8180 0000 0070 0006 5068, VS – 04310719.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 30.10.2019 bola vykonaná kontrola inšpektormi Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj (ďalej len „správny orgán“) v prevádzkarni Kaviareň a stávková kancelária, Vrbovská 439/23, Ľubica, pri ktorej boli zistené nedostatky, za ktoré účastník konania zodpovedá.

Účastník konania nezabezpečil dodržiavanie povinnosti predávajúceho:

- Podľa § 16 od. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, ku ktorému došlo tým, že účastník konania spotrebiteľke Patrícii P. na 1 ks cigariet ML modré/tvrde á 3,40 €/ks zakúpené v kontrolnom nákupe, doklad o kúpe tohto výrobku nevydal v žiadnej forme.
- Podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov – pre porušenie povinnosti dodržiavania zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov, keď kontrolou bolo zistené, že účastník konania neodoprel predat' a odpredal v kontrolnom nákupe 16- ročnej maloletej osobe Patrícii P. cigarety LM modré/tvrde á 3,40 €.

Nevydáním dokladu o kúpe výrobku a odpredáním tabakových výrobkov osobe mladšej ako 18 rokov, účastník konania porušil ustanovenie § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa a § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov.

Za zistené nedostatky a tým aj za preukázané porušenie zákona citované vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia účastník konania ako predávajúci v zmysle § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa a ako podnikateľ, ktorý predáva tabakové výrobky v zmysle zákona ochrane nefajčiarov, zodpovedá v plnom rozsahu. Z uvedeného dôvodu bolo voči nemu dňa 22.02.2020 začaté správne konanie o uložení pokuty.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov účastník konania mal možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Keďže účastník správneho konania svoje procesné právo v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní ku dňu vydania rozhodnutia nevyužil, podkladom pre vydanie rozhodnutia bol kontrolou spoľahlivo zistený skutkový stav.

Účastník konania ako predávajúci, to znamená podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva tabakové výrobky, je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky ich

ponuky a predaja. Za ich dodržiavanie zodpovedá objektívne, teda bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku alebo poskytnutí služby, v ktorom je uvedené obchodné meno a sídlo predávajúceho, prípadne miesto podnikania fyzickej osoby, adresa prevádzkarne, dátum predaja, názov a množstvo výrobku alebo druh služby, cena jednotlivého výrobku alebo služby a celková cena, ktorú spotrebiteľ zaplatil.

Povinnosť predávajúceho spočívajúca vo vydaní dokladu o kúpe výrobku alebo poskytnutí služby v zmysle tohto zákonného ustanovenia bezprostredne nadväzuje na zabezpečenie ochrany spotrebiteľa pri následnom uplatnení jeho práva zo zodpovednosti za vady výrobku alebo služby. Uvedené zákonné ustanovenie zároveň ukladá predávajúcemu povinnosť doklade o kúpe alebo o poskytnutí služby uviesť taxatívne určené údaje, ktoré vypovedajú o obsahu záväzkového vzťahu a zároveň zabezpečujú spotrebiteľovi dôkaznú istotu nielen pre prípad uplatnenia práv zo zodpovednosti za vady výrobku alebo služby, ale aj pre prípad následného súdneho sporu.

Vykonanou kontrolou bolo presne a spoľahlivo zistené, že účastník konania porušil citované zákonné ustanovenie, keď spotrebiteľovi na kontrolný nákup nevydal doklad o kúpe výrobkov v žiadnej forme.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

Účelom citovaných zákonných ustanovení je ochrániť osoby mladšie ako 18 rokov pred škodlivými účinkami fajčenia a pred vznikom závislosti od nikotínu ako škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabakových výrobkoch.

Z uvedeného dôvodu zákon preto každej osobe, ktorá predáva tabakové výrobky alebo výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, ukladá povinnosť vo forme zákazu, nepredávať takéto výrobky osobám mladším ako 18 rokov a ich predaj takejto osobe odmietnuť.

Aj keď v zásade platí, že predávajúci nesmie odmietnuť spotrebiteľovi predat' výrobok, ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj, alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktorá je v jeho prevádzkových možnostiach, uvedené neplatí, ak spotrebiteľ nespĺňa podmienky na kúpu podľa osobitných predpisov (§ 4 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). V prípade predaja tabakových výrobkov a výrobkov určených na fajčenie, ktoré neobsahujú tabak, takýmto osobitným predpisom je zákon o ochrane nefajčiarov, ktorý oprávňuje predávajúceho nielen odmietnuť predaj týchto výrobkov maloletej osobe, ale žiadať od nej aj preukaz totožnosti za účelom zistenia jej veku. To všetko však ešte pred predajom výrobkov.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že od predávajúceho sa očakáva dodržiavanie určitej úrovne osobitnej schopnosti a starostlivosti pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcej obchodnej praxi všeobecne uplatňovanej pri predaji tabakových výrobkov.

Pri dodržaní požiadaviek odbornej starostlivosti účastníkovi konania musí byť známa skutočnosť, že mnohí maloletí svojim vzhľadom a výzorom pôsobia staršie, ale aj títo maloletí sú pred škodlivými účinkami fajčenia zákonom chránení.

Vykonanou kontrolou bolo aj v tomto prípade presne a spoľahlo zistené, že účastník konania sa citovanými ustanoveniami zákona dôsledne neriadil, keď odpredal tabakové výrobky osobe mladšej ako 18 rokov a ich predaj neodmietol.

Nakoľko správny orgán presne a úplne zistil skutočný stav veci z podkladov rozhodnutia, ktoré si za tým účelom zabezpečil, má za to, že prejednávaná vec bola náležite objasnená. Pri hodnotení dôkazov, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, vychádzal najmä zo skutkového stavu zisteného pri kontrole a zaznamenaného v inšpekčnom zázname, ktorý považuje za nepochybné zistený.

Po posúdení všetkých okolností prejednáwanej veci správny orgán dospel k záveru, že ustanovenia zákona citované vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia boli preukázateľne porušené.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o ochrane nefajčiarov Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331,00 € do 6 638,00 € fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinností počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur.

Správny orgán uvádza, že v predmetnej veci sa jedná o vec správneho trestania.

V administratívnoprávnom trestaní je potrebné rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov (Rady Európy (91)) z 13.02.1991, podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania trestných sankcií.

Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj zo zákona č. 300/2005 Z. z. – Trestný zákon. Na rozdiel od Trestného zákona právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh deliktov. Pri súbehu správnych deliktov, pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné na základe „analogie legis“ použiť tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadziab (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce delikty sú tak postihnuté len trestom pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov, závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

V súlade s uvedenými princípmi správneho trestania, ktoré musia zodpovedať trestaniu v trestnom práve, správny orgán zistené porušenie zákona č. 377/2004 Z. z. a zákona č. 250/2007 Z. z. posúdil ako súbeh správnych deliktov, za ktoré uložil v súlade s absorpčnou zásadou pokutu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný, teda za konanie, ktorým účastník konania porušil ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z..

Vzhľadom na uvedené správny orgán teda uložil účastníkovi konania pokutu podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z..

Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.

V rámci správnej úvahy v súlade s § 47 ods. 3 Správneho poriadku v spojení s § 24 ods. 1 a § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa správny orgán pri určení výšky pokuty prihliadol na skutočnosť, že nevydaním dokladu o kúpe výrobku a odpredaním tabakových výrobkov osobe mladšej ako 18 rokov, boli porušené práva spotrebiteľa chránené zákonom.

Pri určení výšky pokuty bolo prihliadnuté zároveň na skutočnosť, že doklad o kúpe výrobku so všetkými zákonom požadovanými údajmi je nesporne relevantným dokladom, ktorý má význam pri uplatňovaní práv zo zodpovednosti za vady predanej veci a zároveň osvedčuje existenciu vzniku kúpnej zmluvy pri predaji v obchode medzi predávajúcim a kupujúcim – spotrebiteľom. Doklad o kúpe výrobku patrí medzi dôkazy s vysokou vypovedacou hodnotou o predávajúcom a o obsahu záväzkového vzťahu a z toho dôvodu nevydanie dokladu o kúpe je spôsobilé sťažiť spotrebiteľovi postup pri uplatňovaní svojich práv zo zodpovednosti za vady výrobku.

Správny orgán pri určení výšky pokuty vzal do úvahy vek spotrebiteľa, ktorému účastník konania tabakový výrobok predal a takýto predaj spotrebiteľovi pre nesplnenie veku ako zákonom stanovenej podmienky neodmietol.

Z hľadiska miery zavinenia správny orgán vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania v zmysle zákona objektívne bez ohľadu na zavinenie zodpovedá za porušenie povinnosti.

V rámci tejto zodpovednosti zodpovedá aj za protiprávne konanie osôb, ktoré v jeho v mene pri predaji výrobkov, či poskytovaní služieb, konajú.

Správny orgán zároveň prihliadol k tomu, že sledovaný účel zákona zameraný na ochranu ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch, na ochranu pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia, vzhľadom na zistený nedostatok v zákonom požadovanej miere a úrovni dosiahnutý nebol.

Vzhľadom na mimoriadnu situáciu spôsobenú pandémiou COVID-19, ktorá bezosporu mala negatívny vplyv na podnikanie účastníka konania, správny orgán na túto skutočnosť prihliadol a pokutu uložil v spodnej hranici zákonnej sadzby podľa § 24 ods. 1 prvej časti prvej vety zákona vo výške ako v skutkovo a právne obdobných prípadoch a má za to, že pokuta uložená v tejto výške je vzhľadom na jej represívno-výchovnú funkciu, ako aj s prihliadnutím na zákonom stanovené medze a hľadiská pokutou primeranou a zároveň pokutou zodpovedajúcou zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia, prostredníctvom Inšpektorátu SOI so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj, Ústrednému Inšpektorátu SOI so sídlom v Bratislave. V prípade, že uložená pokuta nebude v stanovenej lehote zaplatená ani podané odvolanie, bude jej plnenie vymáhané v zmysle príslušných právnych predpisov. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.